

Koło Młodych Sekcji Polskiej Międzynarodowego
Stowarzyszenia Filozofii Prawa i Filozofii Społecznej (IVR)

Koło Naukowe Studentów Filozofii UKSW

Koło Naukowe Etyki w Nauce UW

Koło Naukowe Filozofii Prawa i Filozofii Społecznej UW

**BADANIA NA LUDZKICH EMBRIONACH
JAKO PROBLEM ETYCZNY I PRAWNY
KONFERENCJA INTERDYSCYPLINARNA**

Warszawa, 12-13 grudnia 2009 r.

Sala Senatu Uniwersytetu Warszawskiego

Kontakt: psmulska@gmail.com

Wprowadzenie

Niniejsza Konferencja jest próbą omówienia współcześnie bardzo istotnego zagadnienia, w sposób konsekwentny, spójny i na tyle szczegółowy aby uchwycić sens i istotę problemu oraz jego wieloaspektowość. Wynika stąd przyjęta „metodologia” konferencji, która najwyraźniej przejawia się w porządku następujących po sobie referatów: sesja I wprowadza uczestników w przedmiot rozważań, jakim są badania na ludzkich embrionach w wymiarach: medycznym i filozoficznym. Następnie - w sesji II - rozważania kontynuować będą filozofowie, którzy dokonają analizy najbardziej kluczowych pojęć, (m.in. istota ludzka, godność człowieka, życie ludzkie) których definicja ma istotne znaczenie na gruncie filozofii, medycyny jak również regulacji prawnych. W III części konferencji ma na celu zaakcentowanie, iż podjęty problem stanowi płaszczyznę rozważań z pogranicza nauk prawnych oraz nauk filozoficznych. Zwieńczeniem konferencji będzie próba ukazania przedmiotu rozważań w aspekcie praktycznym — omówione zostaną obecnie istniejące w Polsce (oraz w innych wybranych krajach) regulacje prawne dotyczące badań na ludzkich embrionach lub ich ewentualny deficyt, projekty regulacji prawnych oraz refleksja nad możliwością zbudowania demokratycznego konsensusu w omawianym zakresie.

Czas i miejsce konferencji

12-13 grudnia 2009 r. (sobota, niedziela), **Sala Senatu Uniwersytetu Warszawskiego** (Pałac Kazimierzowski, Kampus Główny Uniwersytetu Warszawskiego, ul. Krakowskie Przedmieście 26/28)

Patroni:

Dziekan Wydziału Filozofii Chrześcijańskiej Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego,
ks. prof. dr hab. Jan Krokos

Dziekan Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego,
prof. dr hab. Krzysztof Rączka

Wstępny porządek referatów:

(uwaga na oznaczenia:

- nazwiska *kursywą* — osoby proponowane/bez ostatecznego potwierdzenia udziału

- nazwiska **wytluszczone** — osoby, które potwierdziły udział w Konferencji)

I. Sesja - Czym jest embrion ludzki? — pytanie o status: *prowadzący- prof. J. Zaremba*

1. Badania na ludzkich embrionach w świetle możliwości współczesnej medycyny

- **prof. Piotr Stępień (UW)**

2. *Po co medycynie badania na ludzkich embrionach?*

3. Kompromis bioetyczny w praktyce

- **dr Jarosław Gowin, poseł na Sejm RP**

4. Embrion ludzki - istota ludzka czy materiał?

- **prof. Magdalena Środa (UW)**

5. Etyka personalistyczna (kontekst poczwórnego argumentu — SCIP)

- **prof. Maria Flis (UJ)**

6. Status poczętego życia w świetle filozofii klasycznej i nauki Kościoła.

- **prof. Jan Krokos (UKSW)**

7. Pojęcie osoby w świetle osiągnięć nauk neurokognitywnych

- **dr Wojciech Załuski (UJ)**

II. Sesja - Wokół problemu godności człowieka:

1. Godność ludzka: próby negacji, ekskluzji i redukcji

- **prof. Włodzimierz Bołoz (UKSW)**

2. *Tytuł referatu zostanie podany w późniejszym terminie*

- **prof. Galewicz (UJ)**

3. Godność człowieka a jego autonomia

- **prof. Ryszard Moń (UKSW)**

4. Godność człowieka jako aksjomat praw ludzkich

- **prof. Marek Safjan (UW)**

5. Zalety i braki kryterium godności ludzkiej — oraz związane z tym niebezpieczeństwa

- **prof. Ewa Podrez (UKSW)**

6. Filozoficzne podstawy rozumienia godności w ujęciu Jana Pawła II

- **prof. Paweł Mazanka (UKSW)**

III. Sesja - Badania na ludzkich embrionach jako problem z pogranicza prawa

i moralności: *prowadzący – prof. H. Izdebski*

1. Kwestie etyczne w dyskursie prawnym (wprowadzenie do współczesnych sporów)
- **prof. Tomasz Stawecki (UW)**
2. Prawnonaturalne i moralne aspekty konstytucyjnej kategorii dobra wspólnego
- **prof. Marek Piechowiak (UAM, UZ-G)**
3. Badania genetyczne w perspektywie współczesnej filozofii politycznej
- **prof. Justyna Miklaszewska (UJ)**
4. Regulacja prawna czy moralna? Granica ingerencji ustawodawcy w najbardziej prywatną (a może publiczną) sferę jednostki?
- **prof. Marek Smolak (UAM)**
5. Relacja moralność — prawo w czasach pluralizmu i globalizacji
- **dr Weronika Chańska (Collegium Medicum)**
6. Rewolucja biotechnologiczna i zwrot do prawa natury
- **mgr Marcin Romanowicz (UW)**

IV. Sesja - Prawo wobec badań na ludzkich embrionach: *prowadzący - prof. K. Pałeczki*

1. Aksjologia ochrony życia w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej
- **prof. Piotr Winczorek (UW)**
2. Badania na embrionach a konwencja o biomedycynie
- **dr Leszek Bosek (UW)**
5. Penalizacja w zakresie kwestii bioetycznych
- **prof. Marian Filar (UMK)**
6. Francuskie doświadczenia bioetyczne
- **dr Tatiana Chauvin (UW), dr Phillippe Chauvin (UW)**
5. Badania na ludzkich embrionach w świetle międzynarodowego prawa medycznego
- **mgr Joanna Różyńska (AWF Warszawa)**

Goście:

prof. Tadeusz Tomaszewski, prof. Paweł Luków, prof. Krzysztof Pałeczki, prof. Jacek Zaremba, Mirosław Koźlakiewicz (poseł na Sejm RP).